

27 502

Oprichting Stichting Kenniswijk.nl

Nr. 1

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 november 2000

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 20 november 2000.

De wens over de voorgenomen rechtshandeling nadere inlichtingen te ontvangen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk 21 januari 2001.

Het oordeel dat de voorgenomen rechtshandeling een voorafgaande machtiging bij de wet behoeft kan door een van beide Kamers worden uitgesproken uiterlijk op 4 december 2000 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Bij deze termijnen is rekening gehouden met de recesperiode van de Tweede Kamer.

Op 11 oktober 1999 bood ik u het advies aan van de Raad voor Verkeer en Waterstaat over de wisselwerking tussen de ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT) en die van de economie en de levensstijl van de mens. In dit rapport, met als titel «Nederland let op uw saeck» adviseert de raad een grootschalig ICT-experiment te initiëren. In een eerste reactie op dit advies hebben de Minister van Verkeer & Waterstaat en ondergetekende aangegeven bereid te zijn de haalbaarheid van een dergelijk experiment te onderzoeken. Conform de toezegging van 4 november 1999, tijdens de begrotingsbehandeling 2000 in uw Kamer informeer ik u bij deze over de voortgang van dit onderzoek.

Inmiddels is de doelstelling van het experiment (dat de naam Kenniswijk heeft gekregen) in overleg met belanghebbenden als volgt geformuleerd: *het binnen twee jaar creëren van een consumentenmarkt van de toekomst met een innovatief karakter en internationale uitstraling, waarbinnen op basis van hoogwaardige infrastructures de ontwikkeling en toepassing van interactieve en elektronische dienstverlening voor de consument op een open wijze plaatsvinden.*

Voor de inrichting van een Kenniswijk worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De focus is gericht op de consument. De te ontwikkelen diensten moeten een toegevoegde waarde hebben voor de gebruiker.
- De Kenniswijk is een open markt. Nieuwe deelnemers worden niet geweerd.
- De Kenniswijk loopt voor op andere, vergelijkbare wijken in Nederland met ± 2 jaar.
- De Kenniswijk moet de nodige experimenteerterruimte bieden aan de ontwikkeling van ICT-innovaties (infra & diensten).
- De Kenniswijk heeft minimaal 25 000 inwoners.

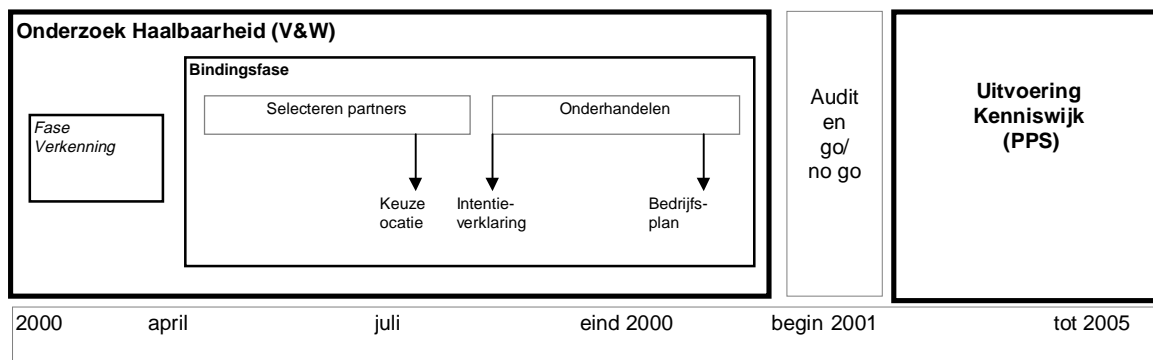
- De experimenten die in de Kenniswijk worden uitgevoerd moeten kunnen worden «opgeschaald» naar een landelijke toepassing.
- Investeringslasten worden (in principe) gedragen door private partijen.

Door het creëren van een Kenniswijk wordt de patstelling tussen infrastructuraanbieders en dienstenaanbieders doorbroken, waardoor ICT-innovaties (infrastructuur en diensten) gericht op de consument worden gestimuleerd.

Ook draagt de Kenniswijk bij aan de versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland als vestigingsplaats voor ICT-bedrijven. De Kenniswijk biedt daarnaast een unieke mogelijkheid om het inzicht in de effecten van ICT op sociale, ruimtelijke en mobiliteitspatronen te vergroten.

Het proces is opgeknipt in een drietal fasen: de verkenningsfase, de bindingsfase en de uitvoeringsfase. De eerste twee fasen vormen samen het onderzoek naar de haalbaarheid van het project, waarbij V&W als initiatiefnemer en facilitator het voortouw heeft.

Schematisch ziet het proces er als volgt uit:

Er is contact gelegd met veel bedrijven en instellingen, die hebben aangegeven in principe bereid te zijn te participeren in de toekomstige Kenniswijk. Deze bereidheid heeft op 21 september 2000 geleid tot het ondertekenen van een intentieverklaring door 30 bedrijven en instellingen. Kenniswijk biedt hen een uitgelezen kans om hun kennis over elektronische markten te vergroten en hun strategie ten aanzien van verdere marktontwikkeling te bepalen.

Met 9 departementen (BZK, OC&W, EZ, VWS, Financiën, SZW, VROM, Justitie en V&W) hebben gesprekken plaatsgevonden over hun bijdrage als dienstenaanbieder aan de Kenniswijk. 7 departementen hebben inmiddels de intentieverklaring ondertekend of zullen dit zeer binnenkort doen. Voor departementen biedt Kenniswijk een goede mogelijkheid om de ontwikkeling van overheidsdiensten op basis van nieuwe ICT-toepassingen te ondersteunen. Daarbij heeft de Kenniswijk een stimulerende rol als «best-practices»-fabriek. Als launching customer leveren de departementen op hun beurt een belangrijke bijdrage in het creëren van een kritische massa. Ook als concrete invulling van het e-Europe actieprogramma is Kenniswijk uitermate geschikt.

Om een geschikte locatie te vinden voor de Kenniswijk heb ik een procedure doorlopen waarbij geïnteresseerde gemeenten een aanvraag konden indienen. Deze aanvraag moest voldoen aan vooraf gestelde criteria. Aan de gemeenten is gevraagd aan te geven wat de uitgangspo-

sitie is t.a.v. bewonersomvang en -samenstelling, aanwezige infrastructuur, samenwerking met onderwijsinstelling(en), aanbod interactieve diensten door de lokale overheid, aan welke randvoorwaarden reeds is voldaan en wat nog nodig is om binnen een termijn van 2 jaar een volledig operationele Kenniswijk te realiseren.

15 gemeenten hebben een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor de locatie. Op 13 juli heeft een tijdelijke adviescommissie onder leiding van de heer E. Brinkman, een advies uitgebracht waarna ik de regio Eindhoven als eerste potentiële toekomstige Kenniswijk heb aangewezen. De gemeente Amsterdam is aangewezen als tweede locatie, voor het geval de onderhandelingen met betrekking tot Eindhoven onvoldoende resultaat opleveren.

De 14 gemeenten die niet zijn aangewezen als locatie zullen bij de Kenniswijk betrokken blijven. Het is de bedoeling dat resultaten in de Kenniswijk worden «opgeschaald» naar een landelijke toepassing en de 14 gemeenten die in hun ingediende plan aantonen dat zij beschikken over veelbelovende visies en ideeën over verspreiding en verbreding van het gebruik van ICT voorzieningen zijn voor deze opschaling uitermate geschikt. Binnen het project zullen activiteiten worden georganiseerd om deze gemeenten betrokken te houden in een «netwerk Kenniswijk».

Voordat de Kenniswijk daadwerkelijk van start gaat zullen de deelnemende partijen een onderhandelingstraject doorlopen. Basis voor deze onderhandelingen is de ondertekende intentieverklaring waarin afspraken worden gemaakt over wijze en timing van onderhandeling. De resultaten van de onderhandelingen worden vastgelegd in een bedrijfsplan.

Dit bedrijfsplan zal nog worden onderworpen aan een audit door een onafhankelijke derde partij, zodat optimaal is gewaarborgd dat de doelstellingen van Kenniswijk worden gerealiseerd. Op basis van de uitkomst van de audit zal, naar verwachting begin 2001, een definitief besluit (go/no go) genomen kunnen worden over de participatie van de rijksoverheid in de Kenniswijk.

De onderhandelingen zullen plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van een onafhankelijke stichting, waarvan het bestuur bestaat uit 6 personen: een onafhankelijke voorzitter (mr drs L. C. Brinkman), een vertegenwoordiger namens de rijksoverheid (mr J. W. Weck, directeur-generaal Telecommunicatie en Post), een vertegenwoordiger namens de regio Eindhoven (dr R. W. Welschen, burgemeester van Eindhoven), twee vertegenwoordigers namens de private partijen (mw. M. van Dusseldorp, directeur Van Dusseldorp & Partners en drs J. L. Brentjens, ex-lid raad van bestuur VNU) en een vertegenwoordiger namens de kennisinstellingen (dr ir H. G. J. de Wilt, voorzitter college van bestuur TU Eindhoven).

De stichting, die slechts voor de duur van de onderhandelingen in het leven wordt geroepen, is nodig omdat de onderhandelingen worden gevoerd door een veelheid aan partijen. Dit moet leiden tot een voor alle partijen aanvaardbare samenwerkingsovereenkomst. De stichting heeft als taak dit proces te coördineren en waar nodig beslissingen te nemen. Voor deze constructie is ook gekozen om te benadrukken dat de realisatie van de Kenniswijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de deelnemende partijen en geen uitsluitende overheidsverantwoordelijkheid. Voor de positie van de rijksoverheid is de stichting een voordeel omdat over de participatie van de rijksoverheid in de uitvoeringsfase nog een beslissing zal worden genomen en op deze wijze de bestuursrechtelijke vrijheid daartoe zo veel mogelijk wordt behouden. Bijgaand treft u aan de concept oprichtingsakte van deze stichting.¹ Het voorge-

---

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

schreven overleg conform artikel 63 van de Comptabiliteitswet met de Algemene Rekenkamer heeft plaatsgevonden. De Algemene Rekenkamer ziet geen reden haar bevoegdheden te wijzigen aangezien de stichting niet voorziet in een permanente financiële relatie met het rijk.

Gelet op het voornemen een stichting op te richten is deze brief een melding in de zin van artikel 29 tweede lid van de Comptabiliteitswet.

Vanuit mijn ministerie zullen de noodzakelijke faciliteiten worden geboden om het proces te organiseren. De kosten van de voorbereidingsactiviteiten (f 7 miljoen in 2000 en f 12,5 miljoen in 2001) zullen worden gedekt ten laste van de begroting van V&W.

Op het moment dat de onderhandelingsfase is afgerond zal ik uw Kamer nader informeren over de resultaten.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. M. de Vries